

31 Μαΐου, 1991

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 390/89, 437/89, 587/89, 618/89).

Ακυρωτική Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Επανεξέταση —
Υποχρέωση επανεξέτασης — Τα πορίσματα, επ' αυτού, της
Δήμου v. Θεόδουλου Πανταζή.

Λέξεις και Φράσεις — Ο όρος "μεταπτυχιακή εκπαίδευση" στο κείμε-
νο σχεδίου υπηρεσίας — Εννοεί κατά την αυστηρή γραμματική ερ-
μηνεία, εκπαίδευση που ακολουθεί εκείνην που αποκτήθηκε με το
βασικό πτυχίο — Αν επρόκειτο για εκπαίδευση συγκεκριμένου
τύπου, όπως master's ή PhD, το σχέδιο υπηρεσίας θα το ανέφερε
ρητά. 5

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας — Σχέδια Υπηρεσίας — Η ερμηνεία
και εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας ανήκουν στην αρμοδιότητα
της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας — Το Ανώτατο Δικαστήριο
δεν επεμβαίνει, εφόσον η ερμηνεία που δίδεται είναι εύλογα επι-
τρεπτή, ακόμη και αν το Δικαστήριο έχει διαφορετική γνώμη. 10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Η κατοχή των
απαιτούμενων από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντων αποτελεί ζή-
τημα πραγματικό που εμπίπτει στην διακριτική ευχέρεια της Επι-
τροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. 15

Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Η πλάνη περί τα πράγματα — Η επίδρασή της θα πρέπει
να είναι ουσιώδης για να οδηγήσει το Δικαστήριο σε ακύρωση της
πράξης ή απόφασης που λήφθηκε πεπλανημένα. 20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα με βάση την προη-
γουμένη θέση είναι πολύ απομακρυσμένη και ως εκ τούτου θα μπο-

ρούσε να θεωρηθεί ασήμαντη — Γενικότερα, η αρχαιότητα δεν πρέπει να έχει μεγάλη βαρύτητα κατά τη διενέργεια προαγωγών ιδίως όταν πρόκειται για πλήρωση θέσεων ιεραρχικά υψηλών, οπότε και αναγνωρίζεται ευρεία διακριτική εξουσία στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Οι συστάσεις του Προϊσταμένου Τμήματος που προβλέπονται από το άρθρο 44(3) του Νόμου 33/67 δεν είναι επιβεβλημένες — Όταν υπάρχουν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και αν παραγνωρίζονται πρέπει να δίδεται ειδική αιτιολογία — Η παράλειψη συστάσεων δεν αποτελεί λόγο ακύρωσης.

10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις — Παρέκλιση από τις πρόνοιες της εγκυκλίου για τις εμπιστευτικές εκθέσεις δεν συνεπάγεται από μόνη της ακύρωση της διοικητικής πράξης — Μια εμπιστευτική έκθεση για να είναι άκυρη θα πρέπει να αποδειχθεί ουσιώδης παράβαση που να έχει ασκήσει ουσιώδη επιρροή στη λήψη της επίδικης απόφασης — Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ορθά και νόμιμα αποφασίζει όταν δεν λαμβάνει υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις με ουσιώδη παρατυπία.

15

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις — Κατά τη σύγκριση δύο υπαλλήλων λαμβάνεται υπόψη η γενική βαθμολογία και δεν αποδίδεται βαρύτητα στις διαφορές που υπάρχουν στις επί μέρους παραγράφους της βαθμολογίας.

20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Παρόλο που η συνέντευξη δεν είναι νομοθετημένη διαδικασία, η πρακτική διεξαγωγής συνεντεύξεων έχει νομολογιακά καθιερωθεί — Η απόδοση υπέρμετρης βαρύτητας από τη διορίζουσα Αρχή στις συνεντεύξεις θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακυρότητα των διορισμών ή προαγωγών — Μπορεί όμως να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στις συνεντεύξεις όταν πρόκειται για πλήρωση θέσεων ψηλά στην ιεραρχία όπου η προσωπικότητα και η καταλληλότητα των υποψηφίων για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, είναι σημαντικές ιδιότητες.

25

30

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας — Όταν το διορίζον όργανο έχει να ασχοληθεί με την πλήρωση μιας θέσης ιεραρχικά υψηλής, τότε η διακριτική του ευχέρεια παρουσιάζεται διευρυμένη.

35

Το επίδικο θέμα των προσφυγών αυτών, που συνεδικάστησαν λόγω συνάφειας, ήταν η εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προάχθηκε στη μόνιμη θέση Προϊσταμένου Γεωργίας, Τμήμα Γεωργίας, το ενδιαφερόμενο μέρος αντί των αιτητών. Οι ακυρωτικοί λόγοι που προβλήθηκαν εκ μέρους των αιτητών ήταν ποικίλοι και καταγράφηκαν στο κείμενο της αποφάσεως του Δικαστηρίου μαζί με τα κυριότερα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης.

40

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

(1) Η Διοίκηση, κατά την επανεξέταση κατόπιν ακυρωτικής αποφάσεως του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εμποδίζεται από του να προβεί σε διαφορετική εκτίμηση των γεγονότων από εκείνη που περιέχεται σε πόρισμα του Δικαστηρίου, με βάση το οποίο ακυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, εκτός εάν προβεί σε νέα έρευνα και/ή υπάρξουν νέα γεγονότα που να δικαιολογούν επανεκτίμηση. Η ακυρωτική απόφαση δεν εμποδίζει την έκδοση ταυτόσημης πράξης. (Βλ. Δήμου ν. Θεόδουλου Πανταζή, Α.Ε. 1018, ημερ. 17.1.91).

Ο ισχυρισμός για παραβίαση δικαστικού δεδικασμένου απορρίπτεται ως αβάσιμος.

(2) Η παράγραφος (2) του Σχεδίου Υπηρεσίας της επίδικης θέσης απαιτεί σαν προσόν και την επιτυχή μεταπτυχιακή εκπαίδευση ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε κατάλληλη ειδικότητα της γεωργίας-κτηνοτροφίας.

Η αυστηρή γραμματική ερμηνεία της φράσης "μεταπτυχιακή εκπαίδευση" οδηγεί στο συμπέρασμα πως πρόκειται για εκπαίδευση που ακολουθεί αυτή που αποκτήθηκε με το βασικό πτυχίο. Αν οι ανάγκες της θέσης απαιτούσαν εκπαίδευση συγκεκριμένου τύπου σπουδών, όπως master's ή PhD, το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης θα το ανέφερε ρητά.

(3) Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας ανήκουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής και το Δικαστήριο τούτο, στην άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας, δεν δίνει σ' αυτά διαφορετική ερμηνεία από εκείνη της Επιτροπής, εφόσον η ερμηνεία που δίνεται είναι εύλογα επιτρεπτή, ακόμη κι αν το Δικαστήριο τούτο έχει διαφορετική γνώμη.

Είναι επίσης νομολογημένο ότι το ζήτημα των προσόντων που απαιτούνται από το σχέδιο Υπηρεσίας είναι ζήτημα πραγματικό, το οποίο εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής.

(4) Επί ισχυρισμού περί πλάνης περί τα πράγματα, η επίδραση της πλάνης θα πρέπει να είναι ουσιώδης για να οδηγήσει το Δικαστήριο σε ακύρωση της πράξης ή απόφασης που λήφθηκε πεπλανημένα. Εν προκειμένω ο αιτητής ήταν αρχαιότερος του ενδιαφερομένου μέρους όχι κατά ένα χρόνο αλλά κατά δύο χρόνια και πέντε μήνες στην προηγούμενη θέση τους. Η αρχαιότητα όμως αυτή είναι πολύ απομακρυσμένη, αφού καθορίστηκε με βάση την προπροηγούμενη θέση τους και ως εκ τούτου θα μπορούσε να θεωρηθεί ασήμαντη.

Εν πάση περιπτώσει, η αρχαιότητα δεν πρέπει να έχει μεγάλη βαρύτητα κατά τη διενέργεια προαγωγών, ιδίως όταν πρόκειται

για πλήρωση ιεραρχικά υψηλών θέσεων, όπου αναγνωρίζεται ευρεία διακριτική εξουσία στην Ε.Δ.Υ.

5 (5) Οι συστάσεις του Προϊσταμένου Τμήματος που προβλέπονται από το άρθρο 44(3) του Νόμου 33/67, δεν είναι επιβεβλημένες. Όταν υπάρχουν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και αν παραγνωρίζονται πρέπει να δίδεται ειδική αιτιολογία. Η παράλειψη συστάσεων δεν αποτελεί λόγο ακύρωσης.

10 (6) Έχει επανειλημμένα νομολογηθεί πως παρέκκλιση από τις πρόνοιες της εγκυκλίου για τις εμπιστευτικές εκθέσεις δεν συνεπάγεται από μόνη της ακύρωση της διοικητικής πράξης. Μια εμπιστευτική έκθεση για να είναι άκυρη θα πρέπει να αποδειχτεί ουσιώδης παράβαση που να έχει ασκήσει ουσιώδη επιρροή στη λήψη της επίδικης απόφασης. Η Επιτροπή ορθά και νόμιμα αποφασίζει, όταν δεν λαμβάνει υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις με ουσιώδη παρατυπία.

20 Η ενέργεια αυτής της Επιτροπής να αγνοήσει τις τροποποιήσεις του προσυπογράφοντα λειτουργού για το ενδιαφερόμενο μέρος, δεν επηρέασε με οποιοδήποτε τρόπο την προσβαλλόμενη απόφαση, για το λόγο ότι η βαθμολογία του αιτητή παρέμεινε αναλλοίωτη όσον αφορά τη γενική βαθμολογία και όπως είναι νομολογιακά καθιερωμένο, κατά τη σύγκριση δύο δημοσίων υπαλλήλων λαμβάνεται υπόψη η γενική βαθμολογία και δεν αποδίδεται βαρύτητα στις διαφορές που υπάρχουν στις επιμέρους παραγράφους της βαθμολογίας.

25 (7) Παρόλον ότι η συνέντευξη δεν είναι νομοθετημένη διαδικασία, η πρακτική διεξαγωγής συνεντεύξεων έχει καθιερωθεί από τη νομολογία. Η απόδοση υπέρμετρης βαρύτητας από τη διορίζουσα Αρχή στις συνεντεύξεις, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακύρωση των διορισμών ή προαγωγών από το Δικαστήριο. Μπορεί όμως να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στις συνεντεύξεις όταν πρόκειται
30 για πλήρωση θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία, όπου η προσωπικότητα και η καταλληλότητα των υποψηφίων για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, όπως η παρουσία, είναι σημαντικές ιδιότητες.

35 Όταν το διορίζον όργανο έχει να ασχοληθεί με την πλήρωση μιας θέσης υψηλής στην υπαλληλική ιεραρχία, τότε η διακριτική του ευχέρεια παρουσιάζεται διευρυμένη. (Βλ. *Anáreas Z. Georgiíou and Others v. P.S.C.* (1988) 3 C.L.R. 678).

Προσφυγές απορρίπτονται.

40 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Soteriádu and Others v. Republic (1983) 3 C.L.R. 921·

Soteriádu and Others v. Republic (1985) 3 C.L.R. 300·

- Δημοκρατία v. Πανταζή* (1991) 3 A.A.Δ. 47·
- Lambrakis v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 29·
- Republic v. Maratheftis and Another* (1986) 3 C.L.R. 1407·
- Frangoullides and Another v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 1680·
- Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 211· 5
- Petsas v. Republic*, 3 R.S.C.C. 60·
- Efstathios Kyriakou and Sons Ltd. v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 106, 113·
- Sekkides v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136·
- Louca and Another v. Republic* (R.A. No. 777, 780, ημερ. 16.6.89)· 10
- Georghiou and Others v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 678·
- Ιωαννίδης και άλλοι v. Δημοκρατίας* (Προσφυγή Αρ. 501/86 κ.α. ημερ. 28.2.89)·
- Βασιλείου v. Δημοκρατίας* (Προσφυγή Αρ. 508/88, ημερ. 26.4.89)·
- Frangos v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 312· 15
- Ierides v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 165·
- Περσιάνης και άλλοι v. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (Προσφυγές Αρ. 96/88 και 97/88 ημερ. 28.3.90)·
- Ζαβρός και άλλοι v. Δημοκρατίας* (Προσφυγές Αρ. 353/88 και 400/88, ημερ. 25.11.89)· 20
- Λαγός v. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (Προσφυγές Αρ. 72/87, 173/87 ημερ. 31.8.89)·
- Δημοκρατία v. Στυλιανού και άλλου* (A.E. 1028, 1029, 1034 ημερ. 10.7.90)·
- Panayiotou and Another v. Republic* (1977) 3 C.L.R. 153· 25
- Stylianou and Another v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 11·
- Stylianou and Others v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 776, 787·
- Loizidou-Papaphoti v. Educational Service Commission* (1984) 3 C.L.R. 933·
- Simillis v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 608· 30

Zafros και άλλοι ν. Ε.Δ.Υ. (Προσφυγές Αρ. 733/85, 803/85, 838/85 και 853/85 ημερ. 31.7.89)

Demetriades ν. Republic (1988) 3 C.L.R. 1034

HadjiSavva ν. Republic (1982) 3 C.L.R. 76

5 Προσφυγές

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος προάχθηκε στη θέση Προϊσταμένου Γεωργίας, Τμήμα Γεωργίας αντί των αιτητών.

10 *Κ. Χρυσοστομίδης, για τον αιτητή στην υπόθεση 390/89.*

Π. Πετράκης, για τον αιτητή στην υπόθεση 437/89.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή στην υπόθεση 587/89.

Κ. Αιμιλιανίδης, για τον αιτητή στην υπόθεση 618/89.

15 *Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση.*

Ε. Ευσταθίου, για το ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

20 Ο Δικαστής κ. Χρυσοστομής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

25 **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ:** Το επίδικο θέμα των προσφυγών αυτών, οι οποίες συνεκδικάστηκαν γιατί παρουσιάζουν κοινά σημεία γεγονότων και νόμου, είναι η εγκυρότητα της απόφασης της Ε.Δ.Υ., που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 2.6.89, με αριθμό γνωστοποίησης 1610 και με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος Παναγιώτης Καλημέρας προάχθηκε από την 1.6.89 στη Μόνιμη θέση Προϊσταμένου Γεωργίας, Τμήμα Γεωργίας, αντί των αιτητών.

Σύμφωνα με τα Σχέδια Υπηρεσίας, η θέση Προϊσταμένου Γεωργίας ήταν θέση Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και αφού ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία για την πλήρωσή της (Παραρτήματα 1, 2, 3 και 4 στην ένσταση), το ζήτημα επιλήφθηκε η αρμόδια Τμηματική Επιτροπή, η οποία αποφάσισε ομόφωνα ότι από τους 20 υποψηφίους που είχαν υποβάλει αίτηση, οι επικρατέστεροι ήταν οι αιτητές Μάρκου Πετράκης και Μιχαηλίδης Φίλιππος, το ενδιαφερόμενο μέρος Καλημέρας Παναγιώτης, καθώς και ο υποψήφιος Νεοκλέους Γεώργιος και αποφάσισε να τους συστήσει για την τελική επιλογή. (Παράρτημα 5).

Η Επιτροπή στη συνεδριάσή της με ημερ. 16.9.88 (Παράρτημα 6), αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής και υπό το φως όλων των ενώπιόν της στοιχείων, αποφάσισε να καλέσει σε συνεντεύξεις, επιπρόσθετα με τους τέσσερεις υποψήφιους που συστήθηκαν από την Τμηματική και τους υπόλοιπους δεκαέξι αιτητές για τη θέση.

Η Επιτροπή δέχτηκε τους υποψήφιους, περιλαμβανομένων και των αιτητών Αντώνη Κωνσταντίνου και Κλεάνθη Πράτσου, που δεν είχαν συστηθεί από την Τμηματική, σε συνεντεύξεις στις συνεδριάσεις της με ημερ. 29.11.88, 1.12.88, 2.12.88 και 24.12.88, στις οποίες ήταν παρών και ο κ. Κυριάκος Πολυδώρου, Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας. (Παραρτήματα 7, 8, 9 και 10).

Μετά το πέρας των συνεντεύξεων ημερ. 2.12.88 (Παράρτημα 9), ο Αναπληρωτής Διευθυντής αξιολόγησε την απόδοση όλων των υποψηφίων που είχαν προσέλθει στις συνεντεύξεις. Σχετικά με τους αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος, ο Αναπληρωτής Διευθυντής προέβη στην εξής αξιολόγηση:

Αιτητές:

Μιχαηλίδης Φίλιππος : Πάρα πολύ καλός

Μάρκου Πετράκης : Πάρα πολύ καλός

Κωνσταντίνου Αντώνιος: Πολύ καλός

Πράτσος Κλεάνθους : Πάρα πολύ καλός

Ενδιαφερόμενο μέρος:

Καλημέρας Παναγιώτης: Πάρα πολύ καλός

5 Στη συνέχεια η Επιτροπή αξιολόγησε και η ίδια την απόδοση των υποψηφίων στις ενώπιόν της συνεντεύξεις, υπό το φως των σχετιωών κρίσεων του Αναπληρωτή Διευθυντή. Η κρίση της Επιτροπής για τους αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν:

Αιτητές:

10 Μιχαηλίδης Φίλιππος : Πολύ καλός

Μάρκου Πετράκης : Πάρα πολύ καλός κατά πλειοψηφία (Ο Πρόεδρος και οι κ.κ. Ξενοπούλος και Παπαξενοφώντος. Ο κ. Χριστοδουλίδης τον έκρινε ως πολύ καλό).

15

Κωνσταντίνου Αντώνιος: Πάρα πολύ καλός

Πράτσος Κλεάνθης : Πάρα πολύ καλός

Ενδιαφερόμενο μέρος

Καλημέρας Παναγιώτης : Πάρα πολύ καλός

20 Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων, η Επιτροπή προέβη σε περαιτέρω σύγκριση των υποψηφίων που κρίθηκαν ως πάρα πολύ καλοί και κατάταξε σε πρώτη βαθμίδα τους εξής:

1. Καλημέρας Παναγιώτης

25 2. Καμηλάρης Γεώργιος

3. Κωνσταντίνου Αντώνιος

4. Μιχαηλίδης Παναγιώτης

30 Στη συνεδρίασή της με ημερ. 13.5.89 (Παράρτημα 11), η Επιτροπή ασχολήθηκε με το ζήτημα των παραστάσεων που είχαν υποβάλει πολλοί από τους υποψηφίους αναφο-

ρικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις και αποφάσισε να προσεγγίσει τις επίμαχες εκθέσεις με ιδιαίτερη προσοχή.

Ακολούθως, η Επιτροπή απέδωσε τη δέουσα σημασία και βαρύτητα στις εντυπώσεις των υποψηφίων κατά τις ενώπιόν της συνεντεύξεις και αφού εξέτασε όλα τα ενώπιόν της ουσιαστικά στοιχεία, έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Παναγιώτης Καλημέρας υπερείχε γενικά των άλλων υποψηφίων και τον επέλεξε σαν τον πιο κατάλληλο για προαγωγή στη μόνιμη θέση Προϊσταμένου Γεωργίας, Τμήμα Γεωργίας, από 1.6.89.

Το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίασης, σε όση έκταση αφορά στην επίδικη απόφαση, αναφέρεται τα εξής:

"Η Επιτροπή, αφού έλαβε προσεκτικά υπόψη όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και υπό το φως της πιο πάνω προσέγγισης σ' ό,τι αφορά τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις, επέλεξε για προαγωγή τον Παναγιώτη Καλημέρα. Ο Καλημέρας κρίθηκε από την Επιτροπή ως πάρα πολύ καλός στη συνέντευξη και κατατάχθηκε στην πρώτη βαθμίδα των πάρα πολύ καλών. Στον τελευταίο χρόνο, 1988, αξιολογήθηκε ως καθόλα 'Εξαιρετος' (12-0-0) και στα περισσότερα από τα προηγούμενα χρόνια ήταν επίσης 'Εξαιρετος'. Το 1985, υπό τη διεύθυνση του τότε Διευθυντή κ. Φωκά, μόλις υπολείφθηκε της γενικής βαθμολογίας 'Εξαιρετος' με αναλυτική βαθμολογία 7-5-0. Από πλευράς αρχαιότητας κατατάσσεται δεύτερος με διαφορά ενός περίπου χρόνου από το Φίλιππο Μιχαηλίδη στην προπροηγούμενή τους θέση, ενώ προηγείται του Γεωργίου Νεοκλέους, τρίτου σε αρχαιότητα, κατά εννέα μήνες, του Πετράκη Μάρκου, τέταρτου σε αρχαιότητα, κατά δέκα μήνες στην προηγούμενή τους θέση, του Ιωάννη Μελιφρονίδη, πέμπτου σε αρχαιότητα, κατά 4 1/2 μήνες στη σημερινή τους θέση και όλων των άλλων, δεδομένου ότι αυτοί κατέχουν κατώτερες θέσεις.

Η Επιτροπή δεν παράλειψε να λάβει υπόψη ότι ορι-

5 σμένοι από τους υποψήφιους έχουν υπέρτερα προσόντα, μερικοί Ph.D και άλλοι M.Sc., όμως το Σχέδιο Υπηρεσίας δεν χαρακτηρίζει αυτά ως πλεονέκτημα και επομένως η σημασία που αποδίδεται από την Επιτροπή στα υπέρτερα αυτά προσόντα δεν είναι υπό τις περιστάσεις μεγάλη."

Οι δικηγόροι των αιτητών στις γραπτές αγορεύσεις τους πρόβαλαν σωρεία νομικών ισχυρισμών που θα μπορούσαν να συνοψισθούν ως εξής:

10 1) Το ενδιαφερόμενο μέρος δεν ικανοποιούσε το προβλεπόμενο από την παράγραφο (2) του Σχεδίου Υπηρεσίας προσόν της επιτυχούς μεταπτυχιακής εκπαίδευσης ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε κατάλληλη ειδικότητα της Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, ενόψει του περιεχομένου της επιστολής του Πανεπιστημίου της Αριζόνας ημερ. 11.8.89 και η Επιτροπή κρίνοντας, χωρίς τη δέουσα έρευνα, το ενδιαφερόμενο μέρος σαν προσοντούχο, τελούσε υπό πλάνη περί τα πράγματα.

20 2) Οι αιτητές υπερείχαν του ενδιαφερόμενου μέρους με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια, αξία - προσόντα - αρχαιότητα.

25 3) Η Ε.Δ.Υ. δεν έλαβε υπόψη τις συστάσεις του Διευθυντή παρά μόνο τις κρίσεις του σχετικά με την απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, ενεργώντας έτσι κατά παράβαση του άρθρου 44(3) του Ν. 33/67.

4) Η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω έλλειψης επαρκούς και ειδικής αιτιολογίας.

30 5) Η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει για το λόγο ότι δεν δόθηκαν από την Επιτροπή σαφείς λόγοι ως προς τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων, ούτε ως προς τη μέθοδο που υιοθετήθηκε κατά τις συνεντεύξεις για την αξιολόγηση των υποψηφίων.

6) Η ενέργεια της Επιτροπής να αγνοήσει τις παράτυ-

πες τροποποιήσεις του προσυπογράφοντα λειτουργού σε ορισμένες εμπιστευτικές εκθέσεις ήταν παράνομη, γιατί μια έκθεση για να είναι ολοκληρωμένο έγγραφο πρέπει να συντάσσεται από δύο λειτουργούς.

7) Παράβαση δεδικασμένου.

5

Σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, ένα από τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση Προϊσταμένου Γεωργίας ήταν και η επιτυχής μεταπτυχιακή εκπαίδευση ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε κατάλληλη ειδικότητα της γεωργίας-κτηνοτροφίας.

10

Στον προσωπικό φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους υπάρχει σαν Ερυθρό 64, Πιστοποιητικό του Πανεπιστημίου της Αριζόνας, το οποίο παραλήφθηκε, όπως φαίνεται από τη σχετική σφραγίδα, από την Επιτροπή στις 26.2.81 και το οποίο αναφέρει επί λέξει: "This is to certify that Panayiotis E. kalimeras has successfully completed in 1965/66 a special advanced education program in Irrigation Problems and Practices."

15

Κατά τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού στο Τμήμα Γεωργίας, το ίδιο προσόν της επιτυχούς μεταπτυχιακής εκπαίδευσης ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε κατάλληλη ειδικότητα της γεωργίας-κτηνοτροφίας, αποτελούσε τότε για τους υπηρετούντες υπαλλήλους κατά την ημερομηνία έγκρισης του Σχεδίου Υπηρεσίας, όχι αναγκαίο αλλά πρόσθετο προσόν.

20

25

Κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής με ημερ. 28.11.81, ο τότε Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας κ. Αβραάμ Λούκα, ανέφερε πως το πιο πάνω προσόν διέθεταν 18 υποψήφιοι, στους οποίους δεν περιλαμβάνονταν το ενδιαφερόμενο μέρος, τον συνέστησε όμως για προαγωγή, η δε Επιτροπή τον προήγαγε μαζί με άλλους υποψήφιους στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού από 15.12.81.

30

Την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής προσέβαλε ο αιτητής στην προσφυγή αρ. 390/89, με την προσφυγή αρ.

13/82, που εκδικιάστηκε, στην υπόθεση *Soteriadou and Others v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 921. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ακύρωσε την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέλους Παναγιώτη Καλημέρα, για το λόγο ότι ο αιτητής Μιχαηλίδης είχε περισσότερα προσόντα, μεγαλύτερη συνολική πείρα και αρχαιότητα από τον Καλημέρα, η δε Επιτροπή δεν έδωσε πλήρη αιτιολογία και κατά συνέπεια δεν διενήργησε τη δέουσα έρευνα.

Είναι ο ισχυρισμός των δικηγόρων των αιτητών πως η απόφαση αυτή, η οποία επιβεβαιώθηκε αργότερα από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Soteriadou and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 300, περιείχε δεδικασμένο ως προς το προσόν της επιτυχούς μεταπτυχιακής εκπαίδευσης του ενδιαφερόμενου μέλους Καλημέρα, για το λόγο ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάνθηκε, στη σελ. 943, γραμμή 25, της απόφασής του, ότι: "Kalimeras lacks the additional qualification of post-graduate education". Σύμφωνα με τους δικηγόρους των αιτητών, η Επιτροπή κατά την εξέταση της πλήρωσης της παρούσας θέσης, εδρασημένο από το δεδικασμένο, το ίδιο και το Δικαστήριο, για το λόγο ότι, ούτε το ενδιαφερόμενο μέρος Καλημέρας ούτε και η Δημοκρατία δεν αμφισβήτησαν, ούτε προσέβαλαν με έφεση το δεδικασμένο τούτο.

Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής, αντικρούοντας τον πιο πάνω ισχυρισμό, ανέφερε πως εκείνο το οποίο συνέβηκε τότε ήταν ότι τόσο η Ε.Δ.Υ. όσο και η αρμόδια Τμηματική Επιτροπή, παράλειψαν να ερευνήσουν το θέμα για να εξακριβώσουν κατά πόσον η μεταπτυχιακή εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέλους συνιστούσε πρόσθετο προσόν και οι σχετικές αποφάσεις (βλ. ανωτέρω) ακυρώθηκαν για λόγους παράλειψης διενέργειας της δέουσας έρευνας από την Επιτροπή.

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, συνεχίζοντας, ανέφερε πως η Επιτροπή στις 27.3.85 επανεξέτασε το θέμα πλήρωσης των θέσεων Ανώτερου Γεωργικού Λειτουργού, ενόψει της ακύρωσης των σχετικών προαγωγών από το Ανώτατο Δικαστήριο και έλαβε σχετική γνωμάτευση από

τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, με την οποία συμβούλευσε την Επιτροπή το εξής, μεταξύ άλλων:

"Η πρωτόδικη απόφαση *Αυγή Σωτηριάδου και άλλοι v Δημοκρατίας* (1983) 3 C.L.R. σελ. 921 πρέπει να διαβαστεί μαζί με την απόφαση στην Έφεση ειδικά για το πρόβλημα, το οποίο εκ πρώτης όψεως φαίνεται να δημιουργείται για την ακύρωση της προαγωγής του ενδιαφερόμενου μέρους Παναγιώτη Καλημέρα. Η προαγωγή του Παναγιώτη Καλημέρα ακυρώθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο, επειδή αυτός δε διέθετε το πρόσθετο προσόν σύμφωνα με τη διαπίστωση της Επιτροπής (Πρακτικό ημερομηνίας 28.11.1981).

Στα ίδια γεγονότα έχει στηριχτεί και η ένδειξη ότι δε θα γίνετο δεκτή η Αναθεωρητική Έφεση καθ' ο μέρος αφορά τον Παναγιώτη Καλημέρα.

Η ακύρωση της προαγωγής του Παναγιώτη Καλημέρα, όπως φαίνεται από την Πρωτόδικη απόφαση, έχει σαν λόγο την έλλειψη δέουσας έρευνας.

Η Επιτροπή κατά την επανεξέταση θα πρέπει να κάμει τη δέουσα έρευνα και να διαπιστώσει ποιο ήταν το αληθές πραγματικό καθεστώς, που ίσχυε κατά το χρόνο των προαγωγών, για τον αιτητή Φίλιππο Μιχαηλίδη και το ενδιαφερόμενο μέρος Παναγιώτη Καλημέρα.

Οι ισχυρισμοί, τους οποίους διέτύπωσε ο Καλημέρας με τις επιστολές του Δικηγόρου του προς την Επιτροπή ημερομηνίας 8.2.1984 και 7.3.1985, πρέπει να διερευνηθούν από την Επιτροπή προς διαπίστωση εάν το ενδιαφερόμενο μέρος Παναγιώτης Καλημέρας διέθετε κατά τον ουσιώδη για την προαγωγή χρόνο πρόσθετο προσόν."

(Απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίασης της Επιτροπής ημερ. 27.3.85, βλ. Παράρτημα 14 στη γραπτή αγόρευση των καθ' ων η αίτηση).

5 Ακολούθως, η Επιτροπή έλαβε γνώση επιστολών του δικηγόρου του ενδιαφερόμενου μέρους ημερ. 8.2.84 και 7.3.85, σχετικά με το θέμα της κατοχής του επιπρόσθετου προσόντος από αυτόν. Ο δικηγόρος του ενδιαφερόμενου
10 μέρους, με την επιστολή του με ημερ. 8.2.84, διαβίβασε στην Επιτροπή επιστολή του Πανεπιστημίου της Αριζόνας ημερ. 7.12.83, η οποία δεν βρισκόταν ενώπιόν της κατά την αρχική διαδικασία πλήρωσης των θέσεων, ζητώντας από την Επιτροπή να θεωρήσει ότι το ενδιαφερόμενο
15 μέρος διέθετε καθ' όλους του ουσιώδεις χρόνους μεταπτυχιακό δίπλωμα.

Η πιο πάνω επιστολή του Πανεπιστημίου της Αριζόνας (βλ. Ερυθρό 74) ανάφερε:

"TO WHOM IT MAY CONCERN:

15 Panayiotis E. Kalimeras completed a one-year program of post-graduate education in irrigation problems and practices at the University of Arizona in the 1965-66 academic year."

20 Κατά την επανεξέταση του θέματος από την Επιτροπή, ο Διευθυντής του Τμήματος Αβραάμ Λούκα, ανάφερε ότι από τους υποψηφίους το επιπρόσθετο προσόν διέθετε και το ενδιαφερόμενο μέρος και τον σύστησε, μεταξύ άλλων, για προαγωγή.

25 "Όσον αφορά τα προσόντα των υποψηφίων, η Επιτροπή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία έκρινε ότι το επιπρόσθετο προσόν διέθεταν κατά τον ουσιώδη χρόνο οι υποψήφιοι τους οποίους ανάφερε ο κ. Λούκα πιο πάνω, συμπεριλαμβανομένου και του Παναγιώτη Καλημέρα. Ειδικά για τον τελευταίο, η Επιτροπή σημείωσε ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο ο κ. Λούκα δεν τον περιέλαβε ανάμεσα στους υποψηφίους που διέθεταν το
30 επιπρόσθετο προσόν και ότι και η ίδια η Επιτροπή φαίνεται να συμφώνησε. Τώρα όμως η Επιτροπή από τα στοιχεία που υπάρχουν στον Προσωπικό Φάκελο του
35 υπαλλήλου αυτού έχει διαπιστώσει ότι ο Καλημέρας

διέθετε κατά τον ουσιώδη χρόνο το επιπρόσθετο προσόν. (Επιτυχή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο πανεπιστήμιο της Αριζόνα σε 'Irrigation problems and practices')".

Η Επιτροπή, με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία που 5
ανάγονταν στον ουσιώδη χρόνο, επέλεξε και πάλι για
προαγωγή, μεταξύ άλλων υποψηφίων, το ενδιαφερόμενο
μέρος Παναγιώτη Καλημέρα, σημειώνοντας ότι:

"4. Ο Καλημέρας Παναγιώτης, ο οποίος είναι 11ος 10
σε σειρά αρχαιότητας ανάμεσα στους υποψηφίους,
ήταν 'Εξάιρετος' τα τελευταία χρόνια, με εξαίρεση το
1979 που ήταν 'Λίαν Καλός' (6-6-0), και ο οποίος, όπως
προκύπτει από τα στοιχεία που έχει τώρα ενώπιόν της
η Επιτροπή, διέθετε και το επιπρόσθετο προσόν."

Οι δικηγόροι των αιτητών στις παρούσες προσφυγές 15
υπόβαλαν πως το ζήτημα κατοχής του επιπρόσθετου προ-
σόντος ουδέποτε απασχόλησε είτε την Επιτροπή είτε το
Ανώτατο Δικαστήριο και δεν αποτέλεσε ποτέ αντικείμενο
αμφισβήτησης, είτε της πρωτόδικης είτε της κατ' έφεση
απόφασης στις υποθέσεις *Soteriadiou* (ανωτέρω), γιατί 20
απλούστατα, τόσο η Ε.Δ.Υ. όσο και το Δικαστήριο, θεώ-
ρησαν σαν δεδομένο ότι ο Παναγιώτης Καλημέρας δεν
διέθετε μεταπτυχιακή εκπαίδευση, πράγμα το οποίο απο-
δεικνύεται από το εύρημα του Δικαστηρίου στην πρωτόδι-
κη απόφαση *Soteriadiou*, ότι: "Kalimeras lacks the 25
additional qualification of post-graduate education".

Μετά την έκδοση των ακυρωτικών αποφάσεων του Δι-
καστηρίου στις υποθέσεις *Soteriadiou*, η Επιτροπή επανε-
ξέτασε, όπως όφειλε, την πλήρωση των θέσεων στις
οποίες αναφέρονταν οι δύο αποφάσεις. 30

Κατά την επανεξέταση τούτη τέθηκαν ενώπιον της
Επιτροπής νέα στοιχεία από το δικηγόρο του ενδιαφερό-
μενου μέρους. Η Επιτροπή, στα πλαίσια διεξαγωγής της
δέουσας έρευνας, ερεύνησε τα νέα αυτά στοιχεία και υπό
το φως της νέας άποψης του Διευθυντή ανέφερε, αιτιολο- 35

γώντας την απόφασή της, ότι: "Τώρα όμως η Επιτροπή από τα στοιχεία που υπήρχαν στον Προσωπικό Φάκελο του υπαλλήλου αυτού, έχει διαπιστώσει ότι διέθετε κατά τον ουσιώδη χρόνο το επιπρόσθετο προσόν".

- 5 Η Επιτροπή στη συνέχεια προχώρησε και προήγαγε αναδρομικά τον Παναγιώτη Καλημέρα, από 15.12.81, ημερομηνία κατά την οποία είχαν διενεργηθεί οι προαγωγές σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής με ημερομηνία 30.11.81, η οποία ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο. Η απόφαση αυτή της Επιτροπής δεν φαίνεται ότι προσβλήθηκε με προσφυγή ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, πράγμα που υποδηλώνει αποδοχή της.

- 15 Στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. θεόδουλου Πανταζή* (1991) 3 Α.Α.Δ. 47 επιώθηκαν τα εξής σχετικά με το ζήτημα της επανεξέτασης στη σελ.:

- 20 "Η απόφαση του Δικαστηρίου, με βάση το Άρθρο 146 του Συντάγματος, δεσμεύει όλες τις αρχές της Δημοκρατίας. Η συμμόρφωση της Επιτροπής σε ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου είναι επιβεβλημένη. Καθήκον της Επιτροπής είναι να επανεξετάσει το ζήτημα της προαγωγής με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς της ημέρας της απόφασης που ακυρώθηκε και να εκδώσει νέα.

- 25 Κατά την επανεξέταση, η Διοίκηση δεσμεύεται από τα πορίσματα στα οποία βασίστηκε η ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου. Η Διοίκηση εμποδίζεται από του να προβεί σε διαφορετική εκτίμηση των γεγονότων από πόρισμα του Δικαστηρίου, με βάση το οποίο ακυρώθηκε η προηγούμενη πράξη, εκτός εάν προβεί σε νέα έρευνα και/ή υπάρξουν νέα γεγονότα που να δικαιολογούν επανεκτίμηση. (Βλ. *Georgios Haris v. The Republic of Cyprus*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 699 (Απόφαση δόθηκε στις 27 Ιανουαρίου, 1989, δε δημοσιεύτηκε ακόμα)).

35

Η ακυρωτική απόφαση δεν εμποδίζει την έκδοση ταυτόσημης πράξης, εφόσον η έκδοση γίνεται με επανάληψη της διαδικασίας, ύστερα από νέα έρευνα της υπόθεσης και εκτίμηση των στοιχείων ή/και στοιχείων που δεν είχαν ληφθεί υπόψη στην αρχική πράξη που ακυρώθηκε. Η δικαστική απόφαση αφήνει, κατά τα άλλα, τη Διοίκηση αδέσμευτη αναφορικά με τα πορίσματά της." 5

Ο ισχυρισμός για παραβίαση δικαστικού δεδικασμένου, ενόψει των πιο πάνω, απορρίπτεται σαν αβάσιμος.

Οι δικηγόροι των αιτητών πρόβαλαν τον ισχυρισμό πως η απόφαση της Επιτροπής για προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους πάσχει λόγω πλάνης περί τα πράγματα, για το λόγο ότι η επιστολή με ημερ. 11.12.89 του πανεπιστημίου της Αριζόνας, η οποία κατατέθηκε στο Δικαστήριο, αλλά δεν τέθηκε υπόψη της Επιτροπής κατά την εξέταση της πλήρωσης της επίδικης θέσης, καθιστούσε φανερή τη μη κατοχή από το ενδιαφερόμενο μέρος του επίδικου προσόντος. Οι δικηγόροι των αιτητών επέστησαν την προσοχή του Δικαστηρίου στις φράσεις: "All the courses were undergraduate courses and could be considered a part of or a supplement to a bachelor's degree, but is not a master's degree ... There was no examination at the end of the program, however, there were examinations in each of the courses and each course received a passing grade ... this presents 27 semester credits on the American system of college work. A normal academic year is 30 semester credits." 10
15
20
25

Είναι ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η εκπαίδευση του ενδιαφερόμενου μέρους στο Πανεπιστήμιο της Αριζόνας ήταν πτυχιακή και όχι μεταπτυχιακή ώστε να ικανοποιηθεί το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού αυτού, ο δικηγόρος στην προσφυγή αρ. 437/89 κάλεσε σαν μάρτυρα τον Εκτελεστικό Διευθυντή της Επιτροπής Υποτροφιών Fulbright, για να δώσει σχετική γνώματευση αναφορικά με τη φύση του διπλώματος του ενδιαφερόμενου μέρους. Η μαρτυρία που λήφθηκε δεν μπόρεσε να διαφωτίσει ιδιαίτερα το Δικαστήριο ως προς 30
35

το σημείο τούτο και γι' αυτό το λόγο δεν προτίθεται να κάμω οποιαδήποτε περαιτέρω αναφορά σε αυτή.

5 Η παράγραφος (2) του Σχεδίου Υπηρεσίας της επίδικης θέσης απαιτεί σαν προσόν και την επιτυχή μεταπτυχιακή εκπαίδευση ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε κατάλληλη ειδικότητα της γεωργίας-κτηνοτροφίας.

10 Η αυστηρή γραμματική ερμηνεία της φράσης "μεταπτυχιακή εκπαίδευση" οδηγεί στο συμπέρασμα πως πρόκειται για εκπαίδευση που ακολουθεί αυτή που αποκτήθηκε με το βασικό πτυχίο. Αν οι ανάγκες της θέσης απαιτούσαν εκπαίδευση συγκεκριμένου τύπου σπουδών, όπως master's ή PhD, το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης θα το ανέφερε, κατά τη γνώμη μου, ρητά.

15 Το ενδιαφερόμενο μέρος είναι κάτοχος πτυχίου γεωπονίας της Γεωπονικής και Δασολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Η εκπαίδευσή του, κατόπιν υποτροφίας, στο Πανεπιστήμιο της Αριζόνας, ήταν μεταπτυχιακή και ήταν στην ειδικότητα της γεωργίας, irrigation problems & practices, για την οποία το Τμήμα
20 Γεωργίας είχε επιτακτική ανάγκη από ειδικούς (βλ. Παραρτήματα 15, 16, 17 και 18 στη γραπτή αγόρευση της Δημοκρατίας). Επίσης η υποτροφία ήταν διάρκειας ενός έτους και υπήρχαν εξετάσεις μετά τη συμπλήρωση του κάθε θέματος. Η δεύτερη επιστολή του Πανεπιστημίου της
25 Αριζόνας ημερ. 11.8.89, δεν βρίσκεται, κατά τη γνώμη μου, σε οποιαδήποτε αντίθεση ή αντίφαση με τις προγενέστερες επιστολές του ιδίου πανεπιστημίου.

30 Σχετικές με το ίδιο θέμα είναι οι αποφάσεις *Lambrakis v. Republic* (1973) 3 CLR 29, 35, *Republic v. Maratheftis & Another* (1986) 3 CLR 1407.

35 Το θέμα κατοχής του προσόντος αυτού απασχόλησε τόσο την Τμηματική όσο και την Ε.Δ.Υ. κατά τη διαδικασία πλήρωσης της επίδικης θέσης, η οποία κατά τη συνεδρίασή της με ημερ. 13.5.89 (Παράρτημα 11) ανέφερε, με ταξύ άλλων, τα ακόλουθα: "Η Επιτροπή δεν παράλειψε να

λάβει υπόψη ότι ορισμένοι από τους υποψήφιους έχουν υπέρτερα προσόντα, μερικοί Ph.D και άλλοι M.Sc., όμως το Σχέδιο Υπηρεσίας δε χαρακτηρίζει αυτό ως πλεονέκτημα και επομένως η σημασία που αποδίδεται από την Επιτροπή στα υπέρτερα αυτά προσόντα δεν είναι υπό τις περιστάσεις μεγάλη." 5

Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας ανήκουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής και το Δικαστήριο τούτο, στην άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας, δεν δίνει σ' αυτά διαφορετική ερμηνεία από εκείνη της Επιτροπής, εφόσον η ερμηνεία που δίνεται είναι εύλογα επιτρεπτή, ακόμη κι αν το Δικαστήριο τούτο έχει διαφορετική γνώμη. (Βλ. *Frangoullides & Another v. Republic* (1985) 3 CLR 1680, *Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 CLR 211). 10 15

Είναι επίσης νομολογημένο ότι το ζήτημα των προσόντων που απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας είναι ζήτημα πραγματικό, το οποίο εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής (Βλ. *Petsas v. Republic*, 3 RSCC 60 και *Frangoullides* και *Papaleontiou*, ανωτέρω). 20

Στην παρούσα υπόθεση, αφού έλαβα υπόψη το λεκτικό του Σχεδίου Υπηρεσίας, είμαι της γνώμης ότι η ερμηνεία που έχει δώσει η Επιτροπή στο Σχέδιο αυτό ήταν εύλογα επιτρεπτή και επομένως ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται. Προβλήθηκε ο ισχυρισμός από το δικηγόρο του αιτητή Φ. Μιχαηλίδη, πως η επίδικη προαγωγή λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα και για το λόγο ότι η Επιτροπή λανθασμένα θεώρησε πως ο αιτητής ήταν αρχαιότερος του ενδιαφερόμενου μέρους κατά ένα περίπου χρόνο στην προ-προηγούμενή τους θέση, ενώ στην πραγματικότητα ο αιτητής ήταν αρχαιότερος του ενδιαφερόμενου μέρους κατά δύο χρόνια και πέντε μήνες. 25 30

Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί, η επίδραση της πλάνης θα πρέπει να είναι ουσιώδης για να οδηγήσει το Δικαστήριο σε ακύρωση της πράξης ή απόφασης που λήφθηκε πεπλανημένα. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Efstathios* 35

Kyriacou & Sons Ltd v. Republic (1970) 3 CLR 106, 113, Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959 σελ. 268, *Andreas Sekkides v. Republic* (1989) 3 C.L.R. 2136, *Yiannoula Louca & Michalakis Savva v. Republic*, R.A. No. 777, 780, ημερ. 16.6.89, που δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί επίσημα).

Πράγματι ο αιτητής ήταν αρχαιότερος του ενδιαφερόμενου μέρους όχι κατά ένα χρόνο, αλλά κατά δύο χρόνια και πέντε μήνες στην προπροηγούμενη θέση τους. Η αρχαιότητα όμως αυτή είναι πολύ απομακρυσμένη, αφού καθορίστηκε με βάση την προπροηγούμενη θέση τους και ως εκ τούτου θα μπορούσε να θεωρηθεί ασήμαντη. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Andreas Georgiou & Others v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 678, *Ιωαννίδης κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υποθ. Αρ. 501/86, 510/86, 513/86, 514/86 & 515/86, ημερ. 28.2.89 και *Βασιλείου ν. Δημοκρατίας*, Υποθ. Αρ. 508/88, ημερ. 26.4.89).

Εν πάση περιπτώσει, όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί, η αρχαιότητα δεν πρέπει να έχει μεγάλη βαρύτητα κατά τη διενέργεια προαγωγών, ιδίως όταν πρόκειται για πλήρωση ιεραρχικά ψηλών θέσεων, όπου αναγνωρίζεται ευρεία διακριτική εξουσία στην Ε.Δ.Υ. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Frangos v. Republic* (1970) 3 CLR 312, 343, *Ierides v. Republic* (1980) 3 CLR 165, 185, *Παναγιώτης Περισιάνης κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.*, Υποθ. Αρ. 96/88 & 97/88 ημερ. 28.3.90).

Κρίνω πως, υπό τις περιστάσεις, η πλάνη που είχε επιλωχωρήσει στην κρίση της Επιτροπής σχετικά με την αρχαιότητα, δεν ήταν ουσιώδης ώστε να οδηγήσει το Δικαστήριο σε ακύρωση της επίδικης απόφασης γι' αυτό το λόγο.

Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή Φίλιππου Μιχαηλίδη πως η παράλειψη του Αναπληρωτή Διευθυντή να προβεί σε συγκεκριμένες συστάσεις κατέστησε την όλη διαδικασία πλήρωσης της επίδικης θέσης άκυρη.

Οι συστάσεις του Προϊσταμένου Τμήματος που προ-

βλέπονται από το άρθρο 44(3) του Νόμου 33/67, δεν είναι επιβεβλημένες. Όταν υπάρχουν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και αν παραγνωρίζονται πρέπει να δίδεται ειδική αιτιολογία. Η παράλειψη συστάσεων δεν αποτελεί λόγο ακύρωσης. (Βλ. Ζαβρός κ.α. v. Δημοκρατίας, Υπόθ. Αρ. 353/88 και 400/88, ημερ. 25.11.89, που δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί). Συνεπώς, ο πιο πάνω ισχυρισμός αποτυγχάνει. 5

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή Αντώνη Κωνσταντίνου πως η ενέργεια της Επιτροπής να αγνοήσει τις παράτυπες τροποποιήσεις του προσυπογράφοντα λειτουργού σε ορισμένες εμπιστευτικές εκθέσεις ήταν παράνομη, γιατί μια έκθεση για πρόσβαση ολοκληρωμένο έγγραφο πρέπει να συντάσσεται από δύο λειτουργούς. Συγκεκριμένα, ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε πως σαν αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης της Επιτροπής ήταν να μειωθεί η βαθμολογία του αιτητή στα έτη 1980, 1982 και 1983, σαν επί μέρους βαθμολογίες. 10 15

Έχει επανειλημμένα νομολογηθεί πως παρέκκλιση από τις πρόνοιες της εγκυκλίου για τις εμπιστευτικές εκθέσεις δεν συνεπάγεται από μόνη της ακύρωση της διοικητικής πράξης. Μια εμπιστευτική έκθεση για να είναι άκυρη θα πρέπει να αποδειχτεί ουσιώδης παράβαση που να έχει ασκήσει ουσιώδη επιρροή στη λήψη της ειδικής απόφασης. Η Επιτροπή ορθά και νόμιμα αποφασίζει, όταν δεν λαμβάνει υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις με ουσιώδη παρατυπία. 20 25

Η ενέργεια αυτής της Επιτροπής να αγνοήσει τις τροποποιήσεις του προσυπογράφοντα λειτουργού για το ενδιαφερόμενο μέρος, δεν επηρέασε με οποιοδήποτε τρόπο την προσβαλλόμενη απόφαση, για το λόγο ότι η βαθμολογία του αιτητή παρέμεινε αναλλοίωτη όσον αφορά τη γενική βαθμολογία και όπως είναι νομολογιακά καθιερωμένο, κατά τη σύγκριση δύο δημοσίων υπαλλήλων λαμβάνεται υπόψη η γενική βαθμολογία και δεν αποδίδεται βαρύτητα στις διαφορές που υπάρχουν στις επιμέρους παραγράφους της βαθμολογίας. (Βλ., μεταξύ άλλων, Χαράλαμπος Βασιλείου v. Ε.Δ.Υ., Υπόθ. Αρ. 508/88, ημερ. 26.4.89, σελ. 30 35

6-10, *Παναγιώτης Ζαβρός κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπόθ. Αρ. 353/88 & 400/88, ημερ. 25.11.89, *Ανδρέας Λαγός ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπόθ. Αρ. 171/87, 172/87, 173/87, ημερ. 31.8.89, *Δημοκρατία ν. Ανδρέα Στυλιανού κ.α.*, Α.Ε. 1028, 1029, 1034, ημερ. 5 10.7.90, *Σεκκίδης ν. Δημοκρατία* (1988) 3 C.L.R. 2136.

10 Προβλήθηκε ο ισχυρισμός από τους δικηγόρους των αιτητών πως η Επιτροπή απέδωσε υπερβολική και αδικαιολόγητη βαρύτητα στις εντυπώσεις των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, παραλείποντας να δώσει τη δέουσα βαρύτητα στην αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητά τους.

15 Έχει νομολογηθεί πως παρόλο ότι η συνέντευξη δεν είναι νομοθετημένη διαδικασία, η πρακτική διεξαγωγής συνεντεύξεων έχει καθιερωθεί από τη νομολογία. Η απόδοση υπέρμετρης βαρύτητας από τη διορίζουσα Αρχή στις 20 συνεντεύξεις, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακυρότητα των διορισμών ή προαγωγών από το Δικαστήριο. Μπορεί όμως να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στις συνεντεύξεις 25 όταν πρόκειται για πλήρωση θέσεων υψηλών στην ιεραρχική ιεραρχία, όπου η προσωπικότητα και η καταλληλότητα των υποψηφίων για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης, όπως η παρούσα, είναι σημαντικές ιδιότητες. (Βλ. *Panayiotou and Another v. Republic* (1968) 3 CLR 639, 642, *Eleni Eliadou Duncan v. Republic* (1977) 3 CLR 153, 163, *Stylianou and Another v. Republic* (1980) 3 CLR 11, 17, *Stylianou and Others v. The Republic* (1984) 3 CLR 776, 787, *Loizidou-Papaphoti v. Educational Service Commission* (1984) 3 CLR 933, 941 και *Νίκος Ζαβρός κ.α. ν. Ε.Δ.Υ.* Υπόθ. Αρ. 733/85, 803/85, 838/85 και 30 853/85, ημερ. 31.7.89, που δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στους επίσημους τόμους των αποφάσεων).

35 Σύμφωνα με την αξιολόγηση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις που έλαβαν χώρα ενώπιον της Ε.Δ.Υ., το ενδιαφερόμενο μέρος κρίθηκε σαν πάρα πολύ καλός, τόσο από τον Αναπληρωτή Διευθυντή όσο και από την ίδια την Ε.Δ.Υ. Μετά το πέρας των συνεντεύξεων η Επιτροπή πρό-έβη σε περαιτέρω σύγκριση των υποψηφίων εκείνων που κρίθηκαν σαν πάρα πολύ καλοί και κατάταξε σε πρώτη

βαθμίδα το ενδιαφερόμενο μέρος, τον αιτητή Κωνσταντίνου Αντώνιο και δύο άλλους υποψήφιους για τη θέση. Οι υπόλοιποι αιτητές δεν συμπεριλήφθηκαν στην επιλογή αυτή.

Έχω αναφερθεί πιο πάνω στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή ενέργησε στην προκειμένη περίπτωση για να καταλήξει στην επίδικη απόφαση. Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερ. 13.5.89 (Παράρτημα 11), αποφάσισε να προσεγγίσει τις εμπιστευτικές εκθέσεις που έπασχαν από κάποια παρατυπία, με ιδιαίτερη προσοχή. Αναφορικά με τους αιτητές Πέτρο Μάρκου και Αντώνη Κωνσταντίνου, για τους οποίους προβλήθηκαν σχετικοί ισχυρισμοί, κρίνω πως η πιο πάνω προσέγγιση της Ε.Δ.Υ. δεν άλλαξε καθόλου τη συνολική εικόνα την οποία παρουσίαζαν στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, δεδομένου ότι η γενική βαθμολογία τους παρέμενε 'Εξάιρετος'. 'Όσον αφορά τον αιτητή Φίλιππο Μιχαηλίδη, παρατηρώ πως αυτός και το ενδιαφερόμενο μέρος έχουν συνολική βαθμολογία 'Εξάιρετος', εκτός από τα έτη 1983, 1980 και 1979, όπου ο αιτητής είχε βαθμολογηθεί με 'Λίαν καλός' και τα έτη 1985 και 1979, όπου το ενδιαφερόμενο μέρος βαθμολογήθηκε επίσης με 'Λίαν καλός'.

Συμπερασματικά θα μπορούσε να ειπωθεί πως ο αιτητής Φίλιππος Μιχαηλίδης δεν απόδειξε υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους στο κριτήριο αξία. Το ίδιο θα μπορούσε να ειπωθεί και για τον αιτητή Κλεάνθη Πράτσο. Ο αιτητής Πέτρος Μάρκου έχει μικρή υπεροχή σε αξία έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους, αυτή όμως αφορά μόνο στο έτος 1979, όπου το ενδιαφερόμενο μέρος βαθμολογήθηκε 'Λίαν καλός' και ο αιτητής με 'Εξάιρετος'. Ο αιτητής Αντώνης Κωνσταντίνου έχει βαθμολογία 'Εξάιρετος' καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του.

Από το περιεχόμενο των φακέλων και των άλλων στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν μου, προκύπτει πως τόσο οι αιτητές όσο και το ενδιαφερόμενο μέρος θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν γενικά σαν εξάιρετοι υπάλληλοι. Η Επιτροπή, όπως φαίνεται και από τα σχετικά πρακτικά, κατά-

5 ληξε στο συμπέρασμα πως η βαθμολογία στις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων δεν θα μπορούσε ν' αποτελέσει το μόνο ασφαλές μέσο για να διαπιστωθεί η αξία τους. Κατά συνέπεια, έλαβε σοβαρά υπόψη και την απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις για να διαπιστώσει την αξία τους, ιδιαίτερα μια και επρόκειτο για πλήρωση μιας υψηλής θέσης στην υπαλληλική ιεραρχία, όπου η επιτυχία εκτέλεσης των καθηκόντων της προϋποθέτει άτομο με προσωπικότητα, διευθυντικές και διοικητικές ικανότητες.

10 Είναι γνωστή αρχή της νομολογίας μας πως όταν το διορίζον όργανο έχει ν' ασχοληθεί με την πλήρωση μιας θέσης υψηλής στην υπαλληλική ιεραρχία, τότε η διακριτική του ευχέρεια παρουσιάζεται διευρυμένη. (Βλ. *Frangos v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 312, *Ierides v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 165, *Simillis v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 608, 613, *Demetriades v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 1034.

15 Στη σχετικά πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Andreas Z. Georghiou & Others v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 678 και που αφορούσε σε διορισμό στη θέση Πρώτου Κτηματολογικού Λειτουργού, στη σελ. 5 αναφέρθηκαν τα ακόλουθα σχετικά:

25 "The post of Chief Land Officer is the highest in the Department of Lands and surveys, next to the Director. As it emerges from the duties and the responsibilities of the post - set out in the Scheme of Service - it is a post with wide administrative responsibilities. His duties are to assist the Director in the organization, administration and proper functioning of the Department, the formulation and application of the Government policy in respect of the competence of the Department, as well as the application of the necessary decisions. He prepares programmes, coordinates and supervises the function of

30

35 two or more branches of the Department.

It is well established that the appointing Authority has a very wide discretion when making a selection for a post so high in the service."

Ο ισχυρισμός των αιτητών για έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας δεν ευσταθεί. Αιτιολογία υπάρχει στα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής και συμπληρώνεται από τα στοιχεία των φακέλων.

5

Οι αιτητές δεν έχουν αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους, με το νόημα που έχει αποδοθεί στον όρο στην υπόθεση *HadjiSavva v. Republic* (1982) 3 CLR 76, 78.

10

Για τους ποιο πάνω λόγους, οι προσφυγές αποτυγχάνουν και η επίδικη απόφαση επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.